

"Tykkäsin musiikki-kohtia. Kuvaili jollain tapaa omaa elämää, oli upea esitys."

Hämeenlinnan kaupunginteatterin Onnetoman Onnellinen -näytelmässä matkaa halki Suomen tekevät kiireeseen hukkunut bisnesmies Päiviö (Janne Raudaskoski) ja hänen kuolemansairas veljensä Pyy (Miika Laakso). Taksikuskia näyttelee Katariina Kuisma-Syrjä.

Taidekasvatus KANNATTAA kotona ja koulussa

"Todella hauska kokemus, välillä oli vaikea lopettaa hymyily."

Veneri Hongistolle tulee taiteesta rauhoittava olo.

Netta Raami on käynyt kerran aikaisemminkin koulun kanssa teatterissa.

"En tiä, tosi hyvä ja innostava!<3"

Taide voi tarjota lapsille ja nuorille lohtua ja iloa sekä opettaa ymmärtämään erilaisuutta. Taidetestaajat-ohjelma vie teinejä taiteen äärelle, mutta taidekasvatusta voi tehdä helposti kotonakin.

HEIDI RANTANEN | KUVAT VALTTI KOIVUNEN / SUOMEN LASTENKULTTUURIKESKUSTEN LIITTO
JA VEIKKO PULLI / HÄMEENLINNAN KAUPUNGINTEATTERI

Taiteesta tulee rauhoittava olo, kertoo Veneri Hongisto, 14, Hämeenlinnan kaupunginteatterin aulassa, jossa valitsee hieman nuorekkaampi tunnelma kuin yleensä.

Teatterilla on alkamassa syksyn ensimmäinen Taidetestaajat-vierailu, jonne on saapunut yhteensä 346 nuorta taidekriitikkoa Forssasta, Riihimäeltä ja Janakkalasta.

Kantahämäläiset kahdeksaluokkalaisten pääsevät kokemaan ja arvioimaan Petja Lähteen kirjoittaman ja ohjaaman tragikoomisen musiikinäytelmän Onnetoman Onnellinen osana valtakunnallista Taidetestaajat-kulttuurikasvatusohjelmaa.

Turengin yhtenäiskoulua käyvälle Hongistolle – kuten monelle muullekin taidetestaajalle – teatte-

rielämys on ensimmäinen laatuaan. Hän harrastaa rap-kappaleiden sanoittamista ja laulamista.

Lähteen luokkakaveri Netta Raami, 14, kertoo käyneensä kerran aikaisemminkin koulun kanssa teatterissa sekä kesäteatterissa perheensä kanssa. Hän harrastaa lukemista ja akvarellimaalausta.

– Maalaamisesta tulee hyvä olo.

Taiteen laajemmaksi merkitykseksi Raami arvioi sen, että se yhdistää ih-

miä.

Luokkakavereiden opettaja Rita Lundström pitää taidekasvatusta ehdottoman tärkeänä ensisijaisesti lasten itsetuntemuksen ja tunnetaitojen kehittymiselle.

– On hienoa, että tällaisia elämyksiä tarjotaan.

Nuoret ovat teatterille haaste.

"Äivan mahtava. Nauroin todella paljon."

Matkan määränpäässä veljeksi odottaa heidän isänsä Heikki S. (Jarkko Tiainen), jota kumpikaan ei ole koskaan nähnyt, ja tämän uusi puoliso Heikki H. (Birgitta Putkonen).

Kouluilla on muuten aika vähän rahaa käytettävissä kulttuuriin, ja on paljon oppilaita, jotka eivät muuten kävisi ikinä taide-elämyksissä.

Lundströmin mukaan taidetestausvierailut ovat olleet oppilaille todellisia wow-kokemuksia. Nuorista on ollut vaikuttavaa kuulla esimerkiksi kokonaisen sinfonia-orkesterin soittoa. Soittavatko nuo kaikki todella meille, saattavat nuoret Lundströmin mukaan pohtia hämmästyneinä.

Matalalla kynnyksellä

Vanhempia Rita Lundström kannustaa kuitenkin taidekasvatamaan lapsiaan matalalla kynnyksellä.

- Kynnystä ei kannata pitää liian korkealla. Hyvin simpelit jutut toimivat, ja kotona voi touhuilla paljon. Tarjolle voi laittaa vaikkapa värikyniä ja lastenkirjoja.

Kun piirustus- ja maalaustarvikkeet ovat lasten tietämässä paikassa ja heidän ulottuvillaan, on niihin helppo tarttua omatoimisesti. Samassa paikassa kannattaa säilyttää esimerkiksi vanhaa vahaliinaa taiteilutilan suojaamiseksi sotkuilta.

Perheen yhteisiä, matalan kynnyksen taidejuttuja voivat olla myös esimerkiksi korttien askartelu, levyraati, valokuvausretki lähimetsään tai huomion kiinnittäminen arjen esteetiikkaan, kuten arkkitehtuuriin. Lasten taideteoksista voi koota vaihtuvia näyttelyitä irtokohyksiin seinälle.

- Esimerkin näyttäminen on tietysti tärkeää. On hienoa, jos

lapsi näkee vanhempien lukevan. Ja jos taide-elämyksiä pystyy tarjoamaan, se on tietenkin plussaa, Lundström toteaa.

Kouluilla on muuten aika vähän rahaa käytettävissä kulttuuriin.

Opettaja Rita Lundströmistä taidetestausvierailut ovat olleet oppilaille todellisia wow-kokemuksia.

Teatterin yleisöyöntekijä Henna-Maija Alitalo vinkkaa, että monista kirjastoista saa nykyään lainata teatterilippuja.

Ei mitään pönötystä

Hämeenlinnan teatterin yleisöyöntekijä Henna-Maija Alitalo kannustaa vanhempia viemään lapsia taiteen äärelle edes kerran, jotta lapsi saa sen tärkeän kokemuksen, että taide kuuluu myös hänelle. Alitalo vinkkaa, että monista kirjastoista saa nykyään lainata teatterilippuja.

- Mitä aikaisemmin lapsi tutustuu taiteeseen, sitä varmemmin hänet saadaan siihen tykätymään.

Alitalon mukaan taiteella on lapselle ja nuorelle paljon annettavaa: se tarjoaa lohtua, iloa, vertaistukea ja elämän tärkeitä kysymyksiä.

Myös tämänpäiväisessä teatterielämyksessä käsitellään suuria teemoja: onnellisuutta, kuolemaa ja menestystä.

Alitalo kiittää Taidetestaajia nuorten tuomisesta taiteen äärelle.

- Nuoret ovat teatterille haaste. Taidetestauksen kautta he voivat kuitenkin ymmärtää, ettei teatteri ole mitään historian pölyä tai hienoissa vaatteissa pönötystä. Se voi olla ihan kivaa: täysin uusi maailma, elävää tarinankerontaa ja vuorovaikutusta, joka on ihan erilaista kuin elokuvissa! ■

"Siistiä päästä kouluajalla tämmöseeseen."

MIKÄ TAIDETESTAAJAT?

Taidetestaajat on Suomen suurin kulttuurikasvatusohjelma, joka tarjoaa kaikille Suomen kahdeksasloukkalaisille ja heidän opettajilleen 1-2 vierailua lukuvuodessa korkealaatuisen taiteen pariin. Kouluryhmille tarjotaan pääsyliput ja kuljetukset esim. teatteriin, konserttiin tai taiteenäyttelyyn.

Toiminnan tavoitteena on tarjota nuorille unohtumattomia taide-elämyksiä sekä työkaluja muodostaa kokemuksestaan perusteltu mielipide. Mitä mieltä he ovat kokemuksestaan? Lähtisivätkö he uudelleen?

Nuorten taidearviot julkaistaan Taidetestaajien verkkosivuille kaikkien vapaasti luettaviksi.

Nuorten suosikkielämykseksi lukuvuodelta 2021-2022 nousi Seinäjoen kaupunginteatterin dekkariklassikko Hiirenlouku, jonka yllättävä loppuratkaisu lienee yksi teatterimaailman varjelluimmista salaisuuksista. Hopeasijalle ylsi Flow-sirkuksen taiturimainen Der Lauf ja kolmanneksi Varkauden teatterin Erämaan kutsu -monologi.

Taidetestaajat-toimintaa koordinoi Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ja sitä rahoittavat Suomen Kulttuurirahasto, Svenska kulturfonden sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

> <https://taidetestaajat.fi/>

"Taidetta. iloa jota ihmiskunta tarttee kaikkien twitter ja tik tok riitojen välillä ja ymmärsi että elämä ei ole vain iloa ja sateenkaareja ja pitää sanoa kaikki näyttelijät oli taitavia ja hyvin tehdy ja se oli täydellinen."